

Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersinde Örnek Olay Yöntemiyle Öğretimin Öğrenme Düzeyine ve Kalıcılığa Etkisi*

Zafer ÇAKMAK**, İsmail Hakan AKGÜN***

Öz

Bu araştırmanın amacı; Sekizinci Sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersinde örnek olay yöntemiyle öğretimin öğrenme düzeyine ve kalıcılığa etkisini ortaya koymaktır. Araştırma ön test-son test, bir deney ve bir kontrol gruplu deneme modelinde tasarlanmıştır. Deney grubunda örnek olay yöntemi ile öğretim, kontrol grubunda ise programın öngördüğü şekilde öğretim yapılmıştır. Öğrencilere program öncesinde ve sonrasında akademik başarı testi öntest ve sontest olarak uygulanmış, sontestin uygulanmasından 56 gün sonra ise gruplarakalıcılık testi uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizi t-testi ile yapılmış olup elde edilen sonuçlar şunlardır: Öğretim süreci sonunda deney ve kontrol gruplarına uygulanan sontest ve kalıcılık testleri sonuçlarına göre deney grubundaki öğrencilerin akademik başarıları kontrol grubundaki öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Örnek Olay Yöntemi, Demokrasi ve Eğitim, Vatandaşlık ve Eğitim, Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi.

The Effect of Teaching through Case Study Method of the Acquisition of Learning Outcomes and Retention of the Learning in the Course of Citizenship and Democracy Education

Abstract

The purpose of this study; is to determine the level and retention by the case study method of learning in the Course of 8th Grade Citizenship and Democracy Education. This research was designed pre-test-post-test study, an experimental and a control group experimental model. In the experimental group with case study method of teaching, control group education program was carried out as prescribed. Before and after the program to students in the academic achievement test was applied as pre-test and post-test, post-test 56 days after the implementation of the retention test was given to the group. There sulting data analysis, t-test is made by the results obtained are as follows: The teaching process at the end of the experimental and control groups applied to the post-test and retention test results according to the experimental group students' academic achievement in the control group of students was significantly higher respectively.

Keywords: Case Study Method, Democracy and Education, Citizenship and Education, Citizenship and Democracy Education.

* Bu makale Doç. Dr. Zafer ÇAKMAK'ın danışmanlığında Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde İsmail Hakan AKGÜN tarafından hazırlanan "Sekizinci Sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersinde Örnek Olay Yöntemiyle Öğretimin Öğrenme Düzeyine ve Kalıcılığa Etkisi" isimli doktora tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

** Doç. Dr. Zafer Çakmak, Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
E-Posta: zcakmak@firat.edu.tr

*** Yrd. Doç. Dr. İsmail Hakan Akgün, Adıyaman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
E-Posta: hakgun@adiyaman.edu.tr

Giriş

Biyolojik ve sosyal bir varlık olan insanın birçok gereksinimi vardır. Bu gereksinimlerden biri de en az fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarımız kadar önemli olan eğitim gereksinimidir (Ertürk, 1993). Bu gereksinimin sebebi insanın içgüdüsel donanımının yetersizliği ve diğer insanlara bağımlılığının fazla olmasından kaynaklanmaktadır (Temiz, 2005). Eğitimin birçok tanımı yapılmakla beraber en çok kabul gören tanımlarından biri; "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci" (Ertürk, 1993) şeklindedir.

Eğitimin evrensel amaçlarının en önemlilerinden biri de etkin vatandaşlar yetiştirmektir. Demokratik devletlerde olması gereken etkin vatandaş ise ülkesinin mevcut siyasal sistemine uyum sağlayan, sahip olduğu hakları bilen, yeri geldikçe bu hakları kullanan ve kendinden beklenen vatandaşlık görevlerini yerine getirmeye çalışan kişidir.

Dünyanın çeşitli bölgelerinde son zamanlarda yaşanan; ekonomik anlamda karşılıklı bağımlılık, terör, siyasete duyarsızlık, büyüyen toplumsal uçurumlar gibi toplumsal ve siyasal durumlar demokratik istikrarı tehlikeye düşürmektedir. Bu nedenlerden dolayı insan hakları ve demokratik vatandaşlık eğitimi son yıllarda hükümetlerin başlıca öncelikleri arasına girmiştir (Flowers, 2010). Vatandaşlık, insan hakları ve demokrasi eğitiminin, bir ülke vatandaşlarının demokratik olarak yetişmesi ve buna bağlı olarak ülkelerin demokratikleşmesinde hayati bir öneme sahip olması gelişmiş ve gelişmekte olan modern devletlerin demokrasi eğitimine ayrı bir önem vermesini sağlamıştır. Bu bağlamda birçok devlet demokrasi konularına yer veren dersleri ya öğretim programlarına bağımsız bir ders olarak ya da disiplinlerarası bir yaklaşımla çeşitli derslerde ünite bazında yer vermektedirler. Ülkemizde de uzun bir süre demokrasi ve vatandaşlık eğitimi konuları ilköğretimde sosyal bilgiler dersi ile birlikte çeşitli dersler içerisinde öğrencilere kazandırılmaya çalışılmaktaydı; ancak 2010-2011 öğretim yılında sekizinci sınıflara seçmeli olarak "Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi" adıyla bağımsız bir ders yer aldı. Bu dersin kazanımları incelendiğinde vatandaşlık, insan hakları ve demokrasi konularına

oldukça yer verildiği görülmektedir. Genel anlamda kazanım ya da hedef varılmak istenen noktadır. Eğitimde ise hedef-kazanım "kişide gözlenmesi kararlaştırılan istendik özellikler olarak ele alınabilir." (Sönmez, 2008). Öğretim programlarının öngördüğü kazanımların öğrencilerde istenilen düzeyde gerçekleştirilmesi ve öğrenmenin daha kalıcı düzeyde olması için eğitim-öğretim sürecinde öğrenilen konunun özelliklerine göre çok sayıda öğretim stratejisi, yöntemi ve tekniği kullanmak mümkündür. Ancak önemli olan dersin kazanımlarının, hedeflerinin gerçekleştirilmesi için en uygun olan strateji, yöntem ve tekniği kullanmaktır. Her derste olduğu gibi ilköğretim sekizinci sınıf vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersinde öğrenmenin istenilen düzeyde olması için çeşitli yöntem ve teknikler kullanılabilir. Vatandaşlık eğitiminde kullanılacak bazı etkinlikler; tartışma etkinlikleri, örnek olay etkinlikleri, işbirliğine dayalı öğrenme etkinlikleri, rol oynama, drama, benzetim, yazma etkinlikleri, probleme dayalı öğrenme etkinlikleri, proje tabanlı öğrenme etkinlikleri, gezi-gözlem etkinlikleri ile güncel olaylar ve tartışmalı konularla ilgili etkinlikler (Clough ve Holden, 2002 Yeşil, 2004; Aktaran; Ersoy, 2007).

Ancak bu dersin kazanımları incelendiğinde örnek olay yönteminin bu dersin öğretiminde kullanılmasının olumlu sonuçlar vereceği düşünülmektedir. Örnek olay yöntemi belirli bir öğretim konusuyla ilgili olarak gerçek yaşamda karşılaşılan problemlerin sınıfta; nasıl, neden ve sonuç ilişkileri çerçevesinde incelenerek çözülmesi yoluyla, öğrencilerin ele alınan konuyla ilgili olarak bilgi, beceri ve tutum kazanmalarını sağlamak ve işlenen konuya benzer olaylarla karşılaştırılması durumunda daha kısa sürede ve etkin çözüm yolları bulabilmelerine yardımcı olmak amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Sünbül, 2010). Bu yöntemde öğrenciler örnek olayı anlatan ve olayla ilgili gerekli verileri kapsayan bir rapor üzerinde çalışarak olayı öğrenir, verileri analiz eder ve sorunu değerlendirirler. Örnek olay üzerine tartışarak olayın çözümüne yönelik öneriler getirirler (Küçükahmet, 2009).

Örnek olay yöntemi bir eğitsel araç olarak ilk defa hukuk ve işletme derslerinde kullanılmaya başlanmıştır (Herreid, 2005a). Eğitimde nispeten yeni bir yöntem olan örnek olay

yöntemi bazı hukuk profesörleri tarafından Harvard Üniversitesinde 1800'lerin sonlarında kullanılmıştır. Hukukçular hâkimlerin yargılamaları sürecinde kararlarını yazdıkları birincil kaynakların üzerinde örnek olay olarak çalışmışlardır ve öğrencilerinin pratik cesaretleri ile akademik bilgilerini artırmayı ve öğrencilerine meslekleriyle ilgili gerekli becerileri kazandırmayı amaçlamışlardır (Giordano, 2009).

Bu kapsamda hukuk ve işletme alanındaki öğreticiler ve öğrenciler tarafından iyi ve kötü pratiklerin göstergesi olan gerçekçi hikâyeler analiz edilmiştir. Tıp okullarında ise örnek olay yaklaşımı Kanadadaki McMaster Üniversitesinde problem temelli öğrenme ile ilişkilendirilerek kullanılmıştır. Dünya geneline de buradan yayıldığı düşünülmektedir (Herreid, 2005b ve 2005c). Ders yöntemi olarak ilk kez 1940'larda kullanılmaya başlanan örnek olay yöntemi (Herreid, 1998) günümüzde eğitimin hemen her alanında kullanılmaktadır ve bu yöntemin etkililiğiyle ilgili gerek uluslararası gerekse ulusal olarak akademik çalışmalar da yapılmaktadır.

Bu konuda Türkiye'de yapılan akademik çalışmalar incelendiğinde; "Pehlivanlar (2005); altıncı sınıf canlılığın içyapısına yolculuk ünitesinde örnek olay yönteminin başarıya, hatırlamaya ve biliş üstü becerilerin gelişimine etkisi, Şimşek (2005); örnek olaya dayalı öğretimin ilköğretim hayat bilgisi dersinde akademik başarıya ve öğrenmede kalıcılığa etkisi, Uğur (2007); oluşturma sosyal bilgiler öğretiminde örnek olay incelemesi tekniği kullanımının öğrencilerin empatik düşünme becerilerine etkisi, Saral (2008); örnek olaya dayalı öğrenmenin onuncu sınıf lise öğrencilerinin insanda üreme sistemi konusunu öğrenmelerine ve motivasyonlarına katkısı, Çamur (2008); örnek olay yönteminin mürettebat koordinasyonu dersinde öğrenci başarısına etkisi, Çam (2009); örnek olay temelli öğrenme yönteminin öğrencilerin çözünürlük dengesi ile ilgili kavramları anlamalarına etkisi, Yalçınkaya (2010) örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin onuncu sınıf öğrencilerinin gazlar konusu ile ilgili kavramları anlamalarına, tutumuna ve motivasyonuna etkisi, Aydemir (2010); sosyal bilgiler öğretiminde örnek olay yönteminin öğrencilerin çevre bilincine ve çevreye yönelik tutumlarına etkisi, Sancar

(2010); ilköğretim birinci kademedeki fen ve teknoloji dersi öğretiminde kullanılan örnek olay yönteminin etkililiği" şeklinde daha çok örnek olay yönteminin öğrenme düzeyine etkisinin araştırıldığı çalışmalar olduğu görülmüştür. Bu bağlamda örnek olay yönteminin çeşitli konularda öğrenme düzeyine ve öğrenmenin kalıcılığına olumlu etkilerinin tespitinin yapıldığı çalışmalar ile bu araştırmanın sonuçları örtüşmektedir. Ancak örnek olay yönteminin öğretim sürecinde etkililiğine yönelik olarak yapılan araştırmalar içeriğinde özellikle soyut kavramların sıkça yer aldığı vatandaşlık ve demokrasi eğitimi konularında çalışma yapılmadığı görülmektedir.

Bu bağlamda bu çalışmada sekizinci sınıf vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersinde örnek olay yöntemiyle öğretimin dersin kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ve öğrenmenin kalıcılığına etkisinin ne derecede olduğu ortaya koyulmuştur. Zira yapılan incelemelerde böylesine önemli bir öğretim yöntemiyle ilgili araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Bu nedenle böyle bir çalışma yapılmış ve bu çalışma ile bu alandaki çalışmalara katkı sağlamak amaçlanmıştır. Ayrıca araştırma sonuçlarının, bundan sonra yapılacak araştırmalara konu belirleme açısından fikir vereceği umulmaktadır.

Yöntem

Bu araştırmanın amacının örnek olay yöntemiyle desteklenmiş öğretimin akademik başarıya ve öğrenmenin kalıcılığına etkisini belirlemek olması nedeniyle araştırmada deneysel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel desenin (quasi-experimental design) ön test-son test bir deneysel bir kontrol gruplu deneme modeli kullanılmıştır. Bu desen eğitim araştırmalarında oldukça sık kullanılan bir desendir. Deneysel araştırma yöntemi bilimsel araştırma yöntemleri içerisinde en kesin sonuçların elde edildiği bir araştırmadır (Büyüköztürk vd. 2013). Bu desende yer alacak denekler önceden belirlenmiş bir yolla belirlenir. Ancak deneklerin mümkün olduğunca denk ya da benzer özellikler taşımalarına özen gösterilir.

Deney ve kontrol gruplarının hazır bulunuşlukları açısından denk olup olmadıklarını belirlemek amacıyla ön test

yapılmış olup grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=0,235$; $p=0,815>0,05$).

Ayrıca deney ve kontrol gruplarının denkleğini belirlemek amacıyla uygulamanın yapıldığı ders yılının bir önceki yılına ait (2011-2012 ders yılı) tüm derslerin karne notu ortalamaları

incelenmiş ve karne notu ortalamalarının kontrol grubunda 66 deney grubunda ise 67 olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi yıla ait karne notu ortalamalarına ve ön test sonuçlarına göre birbirlerine denk olduğu görülmektedir. Araştırmanın deneysel desenine yönelik bilgiler tablo 1’de verilmiştir. Araştırmanın deneysel deseni Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Araştırmanın Deneysel Deseni

Gruplar	Ön Testler	Deneysel İşlem	Son Testler
Deney Grubu	Akademik Başarı Testi	Örnek Olay öntemiyle İşlenmiş(Bağımsız Değişken)	Akademik Başarı Testi, Kalıcılık Testi
Kontrol Grubu	Akademik Başarı Testi	2005 Programına Göre Yapılandırılmıyaklaşım Temelli İşleniş	Akademik Başarı Testi, Kalıcılık Testi

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Adıyaman İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı merkez ilçede yer alan ilköğretim okullarının sekizinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise; ilgili evrenden akademik başarıları birbirine yakın olarak seçilmiş olan Adıyaman merkez ilçede bulunan Emniyet Ortaokulu’nun 8/A (kontrol grubu) ile 8/B (deney grubu)

şubeleridir. Araştırmanın örneklemini 8/A kontrol grubunda 13 erkek 12 kız, 8/B deney grubunda 13 erkek, 12 kız öğrenci olmak üzere toplam 50 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Tablo 2’de deney ve kontrol sınıflarında bulunan öğrencilerin cinsiyete göre sayıları verilmiştir.

Tablo 2: Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrenci Sayısı

Gruplar	Kız	Erkek	Toplam
8/A Kontrol Grubu	12	13	25
8/B Deney Grubu	12	13	25
Toplam	25	25	50

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak akademik başarı testi kullanılmıştır. Ölçme aracının içerik geçerliliğini saptamak için ünite birkaç kez incelenmiş ve sekizinci sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi ders programındaki “Demokrasi Kültürü” ünitesinin programda belirtilen 9 kazanımıyla ilgili Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde görev yapan üç uzaman akademisyen ve Adıyaman merkez okullarında görev yapan iki sosyal bilgiler öğretmeninden görüş alınarak her

kazanıma yönelik olarak 6 soru olmak üzere toplam 54 soruluk çoktan seçmeli (1 doğru 3 çeldirici şıklı) başarı testi hazırlanmıştır. Sorular hazırlanırken Milli Eğitim Bakanlığı tarafından (MEB) kabul edilen sekizinci sınıf vatandaşlık ve demokrasi eğitimi ders kitapları, çeşitli soru bankaları ve ilgili literatürdeki kaynaklardan faydalanılmış, ayrıca bazı sorular araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Hazırlanan sorular uzman akademisyenlere, branş öğretmenlerine ve dil bilgisi açısından bir Türkçe öğretmenine tekrar incelendikten

sonra 54 sorunun sekizinci sınıf vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersi "Demokrasi Kültürü" ünitesinin kazanımlarını ölçmeye uygun olduğuna karar verilmiştir.

Hazırlanan testin pilot uygulaması Adıyaman merkeze bağlı bulunan toplam 6 okulda sekizinci sınıflarda eğitim gören 223 (n= 223) öğrenciye uygulanmıştır.

Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersi Demokrasi Kültürü Ünitesinin Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyi Başarı Testinin gerekli madde analizleri ITEMAN analiz programı ile değerlendirilmiş olup bu analiz sonucunda elde edilen veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 3: Pilot Uygulama Başarı Testi Maddelerinin Güçlük ve Ayırt Edicilik Değerleri

Soru Sırası	Madde Güçlük	Madde Ayırtıcılık
	İndeksi (p değeri)	Gücü(d değeri)
1	0.62	0.49
2	0.74	0.34
3	0.61	0.37
4	0.51	0.49
5	0.18	0.11
6	0.68	0.49
7	0.14	0.13
8	0.73	0.44
9	0.34	0.18
10	0.64	0.62
11	0.41	0.30
12	0.81	0.43
13	0.64	0.38
14	0.59	0.43
15	0.80	0.48
16	0.72	0.49
17	0.42	0.24
18	0.77	0.47
19	0.46	0.54
20	0.69	0.59
21	0.72	0.55
22	0.69	0.59
23	0.62	0.64
24	0.58	0.54
25	0.80	0.58
26	0.84	0.37
27	0.73	0.60
28	0.70	0.75
29	0.76	0.55
30	0.73	0.39
31	0.42	0.30
32	0.64	0.76
33	0.26	-0.01
34	0.15	0.11
35	0.45	0.51
36	0.57	0.39
37	0.59	0.49
38	0.66	0.68
39	0.43	0.25
40	0.52	0.52
41	0.44	0.56
42	0.50	0.49
43	0.71	0.59
44	0.53	0.60
45	0.58	0.48
46	0.74	0.65
47	0.55	0.55
48	0.75	0.60
49	0.62	0.63
50	0.73	0.63
51	0.40	0.35
52	0.86	0.43
53	0.41	0.38
54	0.72	0.46
ORTALAMA	0,59	0,46

Pilot uygulamanın ITEMAN programında yapılan analizi sonucunda Alpha değeri 0.90 bulunmuştur. Pilot uygulamada kullanılan 54 sorudan 9 kazanımın her biri için 3 soru seçilerek toplam 27 soruluk (Madde ayırıcılık gücü bir soruda 0.25 diğer 26 soruda ise 0.30 ve üzeri) nihai test oluşturulmuş ve 27 soru ise kapsam dışı bırakılmıştır. 27 sorudan oluşan nihai testin ITEMAN programında yapılan analizi sonucunda ise Alpha değeri 0.81 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar ise şöyle yorumlanabilir:

Büyüköztürk (2011) bir test için hazırlanan güvenilirlik katsayısının 0.70 (Cronbach Alfa

Değeri) ve üzeri olması durumunda test puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterli olacağını belirtmektedir. Nihai testte kullanılan soru sayısının 27 ve Alpha değerinin 0,81 olduğu göz önünde bulundurulduğunda Büyüköztürk'ün görüşüne göre başarı testinin güvenilirliğinin yeterli olduğunu söylemek mümkündür.

Başarı testinin nihai halinde kazanımlarla ilgili soru sıraları ve kullanılan soruların madde güçlük indeksi (p değeri) ve madde ayırıcılık gücü değeri (d değeri) ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4: Nihai Testin Kazanımlarla İlgili Soru Sıraları ve Kullanılan Soruların Güçlük İndeksi ve Madde Ayırıcılık Gücü Değerleri

Kazanım	Nihai Testteki Soru Sırası	Madde Güçlük İndeksi (p değeri)	Madde Ayırıcılık Gücü (değeri)
1.Farklı tanım kavram, beceri ve değerlerden yola çıkarak demokrasinin temel özelliklerini kavrar.	1	0.42	0.30
	10	0.45	0.51
	19	0.57	0.39
2. Demokrasinin insana ve insan iradesine verdiği önemi fark ederek onu bir yaşam biçimi olarak benimser.	2	0.64	0.38
	11	0.59	0.49
	20	0.43	0.25
3. Demokratik bir vatandaş olmanın gereklerini örneklerle açıklar.	3	0.62	0.49
	12	0.52	0.52
	21	0.44	0.56
4. Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar.	4	0.51	0.49
	13	0.64	0.62
	22	0.50	0.49
5. Ayrımcılığın çeşitli biçimlerini sorgulayarak ayrımcılık yapmama konusunda duyarlılık gösterir.	5	0.62	0.64
	14	0.53	0.60
	23	0.58	0.48
6. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında kendi konumuna uygun sorumluluklar üstlenir.	6	0.69	0.59
	15	0.58	0.54
	24	0.55	0.55
7. Karşılaştığı sorunların çözümünde demokratik tutum ve davranışları benimser.	7	0.59	0.43
	16	0.75	0.60
	25	0.62	0.63
8. Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder.	8	0.61	0.37
	17	0.41	0.30
	26	0.40	0.35
9. İşbölümü ve işbirliğinin, demokratik toplum yaşamı için taşıdığı önemi örneklerle açıklar.	9	0.73	0.39
	18	0.41	0.38
	27	0.72	0.46
Ortalama		0,56	0,47

Yetenek ve başarı testleri gibi bilgi ve becerilerin ölçüldüğü testlerde kullanılan maddelerin doğru cevaplanma oranlarını gösteren madde güçlüğü indeksinde madde güçlüklerinin 0.50 civarında olması beklenir (Büyüköztürk vd. 2013). Bu bağlamda Tablo 6'daki veriler incelendiğinde Pilot Uygulama Başarı Testi maddelerinin güçlük indeksi ortalamasının 0.59 olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre testin madde güçlük indeksi bakımından kullanılabilir bir değere sahip olduğu söylenebilir.

Nihai testin verilerinin belirtildiği Tablo 7 incelendiğinde ise testin ortalama güçlük oranının 0.56 olduğu görülmektedir. Bu orana göre testin madde güçlük indeksi açısından iyi ve kullanılabilir bir test olduğu ileri sürülebilir.

Maddelerin ölçülen özellikle ilgili olarak bireyleri ne ölçüde ayırt ettiğini gösteren "madde ayırt ediciliği" testin ölçmeyi amaçladığı özelliğe yüksek ve düşük oranlarda sahip olan bireyleri ayırt etme gücüdür. Madde ayırt edicilik değerlerinin yorumlanmasında aşağıdaki ölçütler kullanılabilir (Crocker ve Algina, 1986, Tekin, 1996; Akt. Büyüköztürk vd, 2013).

≥ .40 ise madde çok iyi.

0.30 ile 0.39 arasında bir değer ise madde düzeltme yapılmadan ölçekte tutulabilir. Ancak küçük geliştirmeler yapılabilir. İyi madde.

0.20 ile 0.29 arasında bir değer ise maddelerin düzeltilerek geliştirilmesi önerilir.

< 0.20 ise madde ölçekten çıkarılmalıdır.

Nihai testin verilerinin belirtildiği Tablo 7 incelendiğinde ise testin ortalama madde ayırt ediciliğinin 0.47 olduğu görülür. Bu değere göre nihai testin ortalama ayırt edicilik gücü indeksinin çok iyi madde olarak kabul edilen (0.40 ve üzeri) değerinde olduğu söylenebilir ve test çok iyi olarak nitelendirilebilir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın yapılacağı Emniyet Ortaokulu'nun deney ve kontrol gurubu şubelerinin (8/A kontrol grubu, 8/B deney grubu) sosyal bilgiler öğretmeni araştırmacı tarafından uygulama süreci başlamadan yaklaşık 2 hafta önce

bilgilendirilmiş ve uygulamaya başlamadan önce karşılaşılabilecek sorunları görmek amacıyla deney ve kontrol şubelerinin dışında bir şubede pilot bir uygulama yapılarak uygulama hakkında öğretmene gerekli dönütler verilmiştir.

12 Şubat 2013 tarihi itibarıyla 8/A şubesi kontrol grubunda programın öngördüğü şekilde sosyal bilgiler öğretmeni tarafından işlenmiş araştırmacı ders sürecince sınıfta hazır bulunmuştur. 13 Şubat 2013 tarihi itibarıyla de 8/B deney grubunda örnek olay yöntemiyle ders işlenmiştir.

Araştırmacı araştırma konusu ünitenin 9 kazanımı için 3 akademisyen ve 2 sosyal bilgiler öğretmenin görüşlerini alarak her bir kazanımla ilgili 1 olmak üzere toplam 9 örnek olay hazırlamıştır. Hazırlanan örnek olaylar tekrar yukarıda belirtilen akademisyen ve öğretmenlerin görüşüne sunulmuş ve onların örnek olayların uygun olduğu kanaatine binaen örnek olayların sonuna yapılandırmacı yaklaşımın felsefesine uygun olarak 4-5 soru eklenmiştir. Örnek olayların hazırlanmasında TV, internet, gazete, ders kitapları vb. araçlardan yararlanılmıştır. Örnek olay yöntemi işlenirken öncelikle öğrencilerin dikkatlerini çekmek üzere olaya yönelik resimler, fotoğraflar ve bazı örnek olaylarda kısa filmler izletilmiş daha sonra öğrencilerin her birine örnek olay verilerek okumaları istenmiştir. Soru-cevap tekniği ile örnek olay üzerinde çalışılarak dersin haftalık kazanımının gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Bu süreç 9 hafta devam etmiştir.

16 Nisan 2013 tarihi itibarıyla çalışmanın deneysel aşaması tamamlanmış olup 17 Nisan 2013 tarihinde öğrencilere son test uygulanmıştır. Son testin uygulanmasından 8 hafta sonra (56 gün) 14 Haziran 2013 tarihinde öğrencilere kalıcılık testi uygulanmıştır. Kalıcılık testinin uygulanacağı gün okula gelmeyen öğrencilere ulaşılarak okula gelmeleri ve sınıfla aynı anda sınava girmeleri sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences for Windows 17.0) programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır.

Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkın belirlenmesinde bağımsız t-testi, kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 ($p < 0,005$) anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Örnek olay yöntemiyle öğretimin yapıldığı deney grubu ile programa dayalı olarak öğretimin yapıldığı kontrol grubunun öğretim süreci başlamadan önce uygulanan öntest puanlarının istatistik değerleri Tablo 5'te verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ön test puanları ortalamalarının grup değişkenine

göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=0,257$; $p=0,798 > 0,05$). Bu sonuca göre deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi ön bilgilerinin denk olduğu ileri sürülebilir.

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Örnek olay yöntemiyle öğretimin yapıldığı deney grubu ile programa dayalı olarak öğretimin yapıldığı kontrol grubunun öğretim süreci sonunda uygulanan son test puanlarının istatistik değerleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 5:Gruplara Göre Ön Test Sonuçları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Ön Test	Kontrol	25	1,498	0,473	0,257	0,798
	Deney	25	1,462	0,504		

Tablo 6:Gruplara Göre Son Test Sonuçları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Son Test	Kontrol	25	1,640	0,566	-2,180	0,034
	Deney	25	1,956	0,451		

Araştırmaya katılan öğrencilerin son test puanları ortalamalarının grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-2,180$; $p=0,034 < 0,05$). Deney grubunun son test puanları ($\bar{X}=1,956$), kontrol grubunun son test puanlarından ($\bar{X}=1,640$) yüksektir. Bu sonuç, deney ve kontrol gruplarının son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir, bu bağlamda örnek olay yöntemine dayalı öğretimin, sadece programa dayalı öğretime göre öğrencilerin "Demokrasi Kültürü" temasına yönelik başarılarını artırmada daha etkili olduğu söylenebilir.

Deney ve Kontrol Gruplarının Kalıcılık Testi Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Örnek olay yöntemiyle öğretimin yapıldığı deney grubu ile programa dayalı olarak

öğretimin yapıldığı kontrol grubunun öğretim süreci sonunda uygulanan son testten 56 gün sonra uygulanan kalıcılık testi puanlarının istatistik değerleri Tablo 7'de verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kalıcılık testi puanları ortalamalarının grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-2,498$; $p=0,016 < 0,05$). Deney grubunun kalıcılık testi puanları ($\bar{x}=1,840$), kontrol grubunun kalıcılık testi puanlarından ($\bar{X}=1,489$) yüksektir. Bu sonuç, deney ve kontrol gruplarının kalıcılık testi puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir, bu bağlamda örnek olay yöntemine dayalı öğretimin, sadece programa dayalı öğretime göre öğrencilerin "Demokrasi Kültürü" temasına yönelik edindiği bilgilerin kalıcılığında daha etkili olduğu söylenebilir.

Tablo: 7:Gruplara Göre Kalıcılık Testi Sonuçları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Kalıcılık Testi	Kontrol	25	1,489	0,525	-2,498	0,016
	Deney	25	1,840	0,467		

Sonuç ve Tartışma

Genel olarak öğretim sürecinde soru-cevap, düz anlatım, tartışma yöntem ve tekniklerinin uygulandığı kontrol grubu ile örnek olay yöntemiyle öğretimin yapıldığı deney grubunun ön test sonuçlarının yapılan analizlerine göre; öğretim süreci başlamadan önce deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin uygulamanın yapılacağı sekizinci sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi dersi "Demokrasi Kültürü" temasına yönelik bilgileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Yani deney ve kontrol grubu öğrencilerinin "Demokrasi Kültürü" temasındaki ön bilgi düzeyleri birbirine yakındır ve gruplar birbirine denktir.

Deney ve kontrol gruplarının son test başarı testi ortalamaları Tablo 9'dan incelendiğinde örnek olay yöntemiyle destekli öğretimin yapıldığı deney grubunun başarısının sadece programa dayalı öğretimin yapıldığı kontrol grubunun başarısından yüksek (deney grubu son test ortalaması $\bar{X}=1.956$, kontrol grubu son test ortalaması $\bar{X}=1.640$) olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre Sekizinci Sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersi "Demokrasi Kültürü" temasında örnek olay yöntemiyle desteklenerek yapılan öğretimin sadece programa dayalı olarak yapılan öğretime göre daha etkili oldu görülmektedir.

Deney ve kontrol gruplarının kalıcılık testi ortalamaları Tablo 10'dan incelendiğinde örnek olay yöntemiyle destekli öğretimin yapıldığı deney grubunun başarısının sadece programadayalı öğretimin yapıldığı kontrol grubunun başarısından yüksek (deney grubu kalıcılık testi ortalaması $\bar{X}=1.840$, kontrol grubu kalıcılık testi ortalaması $\bar{X}=1.489$) olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre Sekizinci Sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersi "Demokrasi Kültürü" temasında örnek olay yöntemiyle desteklenerek yapılan öğretimin öğrencilerin konuları hatırlama düzeylerine sadece programa dayalı olarak yapılan öğretime göre daha fazla etki

ettiği görülmektedir. Yani deney grubu öğrencilerinde öğrenme daha kalıcı olmuştur.

Araştırmadan çıkan sonuçlar bütünsel olarak ele alındığında diğer alanlarda yapılan çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Pehlivanlar (2005) ilköğretim 6. sınıf "Canlının İç Yapısına Yolculuk" ünitesinde örnek olay yöntemiyle dersin işlenmesinin öğrencilerin başarılarına, hatırlamalarına ve biliş üstü becerilerin alt kavramı olan farkındalıklarının gelişmesinde olumlu etkisinin olduğu belirlenmiştir. Şimşek (2005) ise ilköğretim Hayat Bilgisi dersinde "Yaşadığımız Yer ve Toplum Hayatımız" ünitelerinde örnek olay yöntemiyle dersin işlenmesi sonucunda deney grubu öğrencilerinin akademik başarı ve kalıcılık düzeyleri bakımından kontrol grubundaki öğrencilere göre daha başarılı olduğunu tespit etmiştir. Çalışma sonuçları bu sonuçla tamamen örtüşmektedir. Uğur (2007) tarafından yapılan çalışmada Sosyal Bilgiler dersinde örnek olay incelemesi ile öğretimin öğrencilerin empatik düşünme becerilerinin gelişmesinde olumlu etkisinin olduğu belirlenmiştir. Saral (2008) onuncu sınıf "İnsanda Üreme Sistemi" konusunun örnek olaya dayalı öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına ve güdülenmelerine olumlu katkılarının olduğunu tespit etmiştir. Çamur (2008) Kara Havacılık Okulu'nda "Mürettebat Koordinasyonu" dersinde örnek olay yöntemiyle öğretimin geleneksel öğretime göre öğrenci başarısı üzerinde olumlu katkılarının olduğunu tespit etmiştir. Çam (2009) on birinci sınıf "Çözünürlük Dengesi" ile ilgili kavramların örnek olay temelli öğrenme yöntemiyle öğretiminin geleneksel öğretim yöntemlerine göre çözünürlük dengesinin anlaşılmasında olumlu katkılarının olduğunu belirlemiştir. Yalçınkaya (2010) örnek olay yöntemiyle öğretimin onuncu sınıf öğrencilerinin kimya dersinde; gazlar konusu ile ilgili kavramları anlamalarına, kimyaya yönelik tutumlarına ve motivasyonlarına olumlu katkılarının olduğunu ortaya koymuştur. Aydemir (2010) yaptığı "Sosyal

Bilgiler Öğretiminde Örnek Olay Yönteminin Öğrencilerin Çevre Bilincine ve Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi” başlıklı çalışmada örnek olay yöntemiyle öğretimin yürütüldüğü deney grubunun son test, son tutum ve kalıcılık testi puan ortalamalarının mevcut programa dayalı öğretimin yürütüldüğü kontrol grubundan yüksek olduğunu ve öğretim sürecinde örnek olay yönteminin kullanılmasının öğrencilerde temel beceri ve değerlerin gelişmesine katkı sağladığını belirlemiştir. Sancar (2010) yaptığı “İlköğretim Birinci Kademedeki Fen ve Teknoloji Dersi Öğretiminde Örnek Olay Yönteminin Etkililiği” isimli çalışmada örnek olay yöntemiyle öğretimin yapıldığı deney grubu öğrencilerini akademik başarılarının programa dayalı öğretimin yapıldığı kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca öğretim sürecinde örnek olay yönteminin kullanılmasının; öğrencilerde eleştirel düşünme becerisi, öğrenmede merak, başkalarının görüş, tutum ve inançlarına saygı duyma, etkili iletişim kurma gibi özellikleri geliştirdiği (Adam, 1992) belirlenmiştir. Srinivasan ve diğerleri (2007) tarafından yapılan; tıp öğrencilerinin geleneksel problem tabanlı öğrenme ile örnek olay yöntemi tabanlı öğrenme algılarının karşılaştırıldığı çalışmada öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%89) örnek olay tabanlı öğrenmeyi tercih ettiklerini belirlemiştir. Ayrıca Gallucci (2007) öğretimde örnek olay yönteminin kullanılmasının öğrencilerin; genler, biyolojik çeşitlilik ve evrim konularını anlamalarında pozitif etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bagdasarov ve diğerleri (2012) ise örnek olay yönteminin; öğrenme, süreklilik ve etik karar verme konularında örnek olay yönteminin kullanıldığı deney grubunun kontrol grubuna göre daha iyi performans sergilediğini belirlemiştir. Bu bağlamda çalışma konusuna yönelik gerek yurt içi gerekse yurt dışı çalışmaların sonuçları incelendiğinde çalışmanın bu sonuçları destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Yapılan literatür incelemesinde örnek olay yönteminin öğrencilerde akademik başarıya ve çeşitli konulara yönelik tutumlarına olumlu etkilerinin olduğu açık olarak görülmektedir.

Öneriler

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak şu önerilerde bulunulabilir:

1. İlkokul düzeyinde kazanımların gerçekleşme düzeyinin ve kalıcılığın artması için örnek olay yöntemiyle öğretimin yapıldığı etkinliklere sıklıkla yer verilmelidir. Bu çalışma sonucunda örnek olay ile öğretimin bu konuda olumlu sonuçlar verdiği görülmüştür.
2. Öğretmenlerin meslek hayatlarında alanlarına yönelik olarak katıldıkları hizmet içi eğitimler öğretmenlerin eğitimdeki gelişmeleri takip edebilmeleri bakımından önemlidir. Bu nedenle öğretmenlerin hizmet içi eğitimlere katılmaları ihmal edilmemeli, bu eğitimler yoluyla öğretmenlere çeşitli öğretim metotları hakkında bilgiler verilmelidir.
3. Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi ders ve çalışma kitaplarında içerik zenginleştirilmeli, konulara ve kazanımlara uygun örnek olaylara yer verilmelidir.
4. Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersi programına yönelik bilimsel araştırmalar lisansüstü eğitim araştırmaları için üniversiteler tarafından teşvik edilmelidir. Çalışma sürecinde bu alanda yeterli kadar bilimsel araştırma yapılmadığı görülmüştür.

KAYNAKÇA

- Adam, M. (1992). The Response Of Eleventh Graders To The Use Of The Case Method Of Instruction In Social Studies. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Simon Fraser University: Canada.
- Akgün, İ. H. (2013). Sekizinci Sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersinde Örnek Olay Yöntemiyle Öğretimin Öğrenme Düzeyine ve Kalıcılığa Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Elazığ.
- Aydemir, G. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Örnek Olay Yönteminin Öğrencilerin Çevre Bilincine ve Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Bagdasarov, Z. ve diğerleri (2012). An Investigation of Case-Based Instructional Strategies on Learning, Retention, and Ethical Decision-Making. Journal of Empirical Research on Human Research Ethics, Vol. 7, No. 4, pp. 79–86. print issn 1556- 2646, online issn 1556-2654.
- Büyüköztürk Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (14. Baskı). Pegem A Yayıncılık: Ankara.
- Çam, A. (2009). Örnek Olay Temelli Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Çözünürlük Dengesi İle İlgili Kavramları Anlamalarına Etkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Çamur, Ö. (2008). Örnek Olay Yönteminin Mürettebat Koordinasyonu Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.
- Ersoy, A. F. (2007). Sosyal Bilgiler Dersinde Öğretmenlerin Etkili Vatandaşlık Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- Ertürk, S. (1993). Eğitimde Program Geliştirme (7. Baskı), Meteksan Yayınları: Ankara.
- Flowers, N. (2010). Pusulacık Çocuklar İçin İnsan Hakları Eğitimi Kılavuzu (Çev: Çulhaoğlu, M.), Bilgi İletişim Grubu Yayıncılık: İstanbul.
- Galluci, K. K. (2007). The Case Method of Instruction, Conceptual Change, and Student Attitude, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Graduate Faculty of North Carolina State University, Raleigh: North Carolina.
- Giordano, G. (2009). Solving Education's Problems Effectively A Guide to Using the Case Method: United States of America.
- Herreid, C. F. (1998). Why isn't Cooperative Learning Used to Teach Science? BioScience [e-book]. Retrieved from <http://www.actionbioscience.org/education/herreid.html> (29.11.2012 tarihinde erişilmiştir).
- Herreid, C. F. (2005a). Using Case Studies to Teach Science. Amerikan Institute for Biological Sciences, Electronic Journal Website.
- Herreid, C. F. (2005b). Using Case Studies to Teach Science. Amerikan Institute for Biological Sciences. [e-book]. Retrieved from <http://www.actionbioscience.org/education/herreid.html> (29.11.2012 tarihinde erişilmiştir).
- Herreid, C. F. (2005c). The Business End of Cases, Journal of College Science Teaching [E-book]. Retrieved from <http://www.nsta.org/publications/news/story.aspx?id=51145&print=true> (29.11.2012 tarihinde erişilmiştir).
- Küçükahmet, L. (2009a). Program Geliştirme ve Öğretim (24. Baskı), Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Küçükahmet, L. (2009). Öğretim İlke ve Yöntemleri (23. Baskı), Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Pehlivanlar, E. (2005). İlköğretim 6.Sınıf Canlının İç Yapısına Yolculuk Ünitesinde Örnek Olay Yönteminin Başarıya, Hatırlamaya ve Biliş Üstü Becerilerin Gelişimine Etkisi, Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Fen Bilgisi Öğretmenliği Bilim Dalı: İstanbul.

- Sancar, N. A. (2010). İlköğretim Birinci Kademedede Fen ve Teknoloji Dersi Öğretiminde Kullanılan Örnek Olay Yönteminin Etkililiği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, sosyal bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Saral, S. (2008). Örnek Olaya Dayalı Öğrenmenin Onuncu Sınıf Lise Öğrencilerinin İnsanda Üreme Sistemi Konusunu Öğrenmelerine ve Motivasyonlarına Katkısı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Sönmez, V. (2008). Öğretim İlke ve Yöntemleri (2. Baskı), Ankara, Anı Yayıncılık.
- Srinivasan at al (2007). Comparing Problem-Based Learning with Case-Based Learning: Effects of a Major Curricular Shift at Two Institutions. Academic Medicine, Vol. 82, No. 1.
- Sünbül, A. M. (2010). Öğretim İlke ve Yöntemleri (4. Baskı), Eğitim Kitabevi: Konya.
- Şimşek, S. (2005). Örnek Olaya Dayalı Öğretimin İlköğretim Hayat Bilgisi Dersinde Akademik Başarıya ve Öğrenmede Kalıcılığa Etkisi, Yayınlanmamış doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- Temiz, T. E. (2005). Ülkemizde Vatandaşlık, İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi, Temiz, T. E.(Editör), Vatandaşlık Bilgisi, İstanbul, Lisans Yayıncılık.
- TTK (2010). İlköğretim Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersi (sekizinci Sınıf) Öğretim Programı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları: Ankara.
- Uğur, A. (2007). Oluşturmacı Sosyal Bilgiler Öğretiminde Örnek Olay İncelemesi Tekniği Kullanımının Öğrencilerin Empatik Düşünme Becerilerine Etkisi: Bir Eylem Araştırması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Uşun, S. (2006). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Yalçınkaya, E. (2010). Örnek Olaya Dayalı Öğrenme Yönteminin Onuncu Sınıf Öğrencilerinin Gazlar Konusu İle İlgili Kavramları Anlamalarına, Tutumuna ve Motivasyonuna Etkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.

Summary

Introduction

One of the universal aim of education is to train good citizens. The good citizens of the country to adapt to the current political system, who knows the rights of the owner and occasionally use these rights, and people trying to fulfill their civic duties expected self.

Citizenship, human rights and democracy education has provided a citizen of democratic growth and consequently the country developed to be a vital component of democratization and developing to give a special attention to democratic education of the modern state. For these reasons, issues of democracy in many states containing an independent course or courses to the curriculum or unit in an interdisciplinary approach in the various courses they provide some. In our country a long time democracy and citizenship education in elementary social studies subjects were to be acquired by students in various courses with course; However, in 2010-2011 academic year as an elective foreignth grade "Citizenship and

Democracy Education" took place under the name of an independent course.

Various method and techniques for each course, as in the eighth grade and democratic citizenship education is learning the lessons available at the desired level. However, this course gains are expected to give positive results of the case study method of teaching used in this course are analyzed.

In this method, students learn by working on a report covering events. Examples of events describing their required data about the incident, analyzes the data and evaluate the problem. They make suggestions for the solution of the event by discussing the incident on the sample.

In this context, it was established that this research Eighth Grade Citizenship and Democracy, the case method of teaching in educational achievement levels. Course achievement and learning is to what extent the effect of persistence. Because the

examinations was found to be very limited research on such an important teaching.

Methodology

Experimental's pattern semi-from the experimental research methods. In this research's purpose of the sample to success of the teaching supported by event method and research due to the fact to determine the effect to permanence (quasi-experimental design) front test-post test a experimental one control group trial model was used.

The data obtained in this study using SPSS (Statistical Package for Social Sciences for Windows 17.0) were analyzed using the program. Data were analyzed using descriptive statistical methods (mean, standard deviation) were used.

In determining the difference between the two groups for comparison of quantitative data independent t-test was used. The findings in the 95% confidence interval, 5% ($p < 0.005$) were evaluated in the level of significance.

Findings

The difference between the t-test mean group results to determine whether the students who participated in the survey pre-test scores to show a significant difference between the group variable the average was not statistically significant ($t = 0.257$, $p = 0.798 > 0.05$). Before application of the test and control groups according to the results of the preliminary information could be argued to be equivalent.

The difference between the t-test mean group results to determine whether the average post-test scores of the students who participated in the study to show a significant difference between the group variable was found statistically significant ($t = -2.180$; $p = 0.034 < 0.05$). Post-test scores of the experimental group ($= 1.956$), the post-test scores of the control group ($= 1.640$) is higher.

The difference between the t-test mean group results to determine whether the average retention test scores of students participating in the study to show a significant difference between the group variable was found statistically significant ($t = -2.498$; $p = 0.016 < 0.05$). Retention test scores of the

experimental group ($x = 1.840$), the retention test scores of the control group ($= 1.489$) is higher.

Discussion

Post-test applied to the experimental and control groups at the end of the teaching process and retention tests of academic achievement of students in the experimental group were found to be significantly higher compared to the results of the students in the control group.

Considering the results from this study in a holistic case the effectiveness of teaching methods with which lends support to the work of test results done in other areas.